

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 34085
Nom: Fisiopatologia
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1201 - Grau en Farmàcia	Facultat de Farmàcia i Ciències de L'alimentació	3	Primer quadrimestre
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	Facultat de Farmàcia i Ciències de L'alimentació	3	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1201 - Grau en Farmàcia	Fisiopatologia	OBLIGATÒRIA
1211 - Doble Grau en Farmàcia i Nutrició Humana i Dietètica	Assignatures obligatòries del PDG Farmàcia-Nutrició Humana i Dietètica	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

BLAS GARCIA ANA

RESUM

- El coneixement de Fisiopatologia permet a l'estudiant comprendre les bases essencials de les distintes malalties, facilitant-li altres matèries del títol de Grau, com les de Farmacologia i d'Anàlisi Biològiques i Diagnòstic de Laboratori.

- En esta assignatura se subministra el coneixement de la terminologia mèdica imprescindible perquè es pugadesenvolupar en l'exercici de la seua professió, reafirmant a més el caràcter sanitari de la mateixa.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Coneixements d'Anatomia i Fisiologia.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer i comprendre els mecanismes generals de la malaltia, així com les alteracions de les funcions de les nostres cèl·lules, òrgans, aparells i sistemes, pròpies de les malalties i que donen lloc a les manifestacions d'aquestes, tenint en compte les i

Conèixer i comprendre la terminologia mèdica i l'expressió sindròmica.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar habilitats per a actualitzar els coneixements i emprendre estudis posteriors, incloent-hi l'especialització farmacèutica, la investigació científica i desenvolupament tecnològic, i la docència.

Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat per a l'exercici professional.

Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea de fisiopatologia.

Posseir i comprendre els coneixements en les diferents àrees d'estudi incloses en la formació del farmacèutic/a.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Reconèixer les pròpies limitacions i la necessitat de mantenir i actualitzar la competència professional, i donar especial importància a l'autoaprenentatge de nous coneixements basant-se en l'evidència científica disponible.

Saber aplicar aquests coneixements al món professional, contribuint al desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, dels principis d'igualtat entre dones i homes, de solidaritat, de protecció del medi ambient i de foment de la cultura de

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Saber interpretar, valorar i comunicar dades rellevants en els diferents vessants de l'activitat farmacèutica, usant les tecnologies de la informació i la comunicació.

Ser capaç d'expressar-se de manera oral i escrita utilitzant correctament la terminologia pròpia de la matèria.

Ser capaç de transmetre idees, analitzar problemes i resoldre'ls amb esperit crític, adquirint habilitats de treball en equip i assumint-ne el lideratge quan calga.

Utilització de la bibliografia científica pròpia de l'assignatura.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Fisiopatologia General.

- Salut i malaltia.
- Adaptació, lesió i mort cel·lular.
- Resposta a la agressió, inflamació i febre.
- Envel·liment i fisiopatologia de les malalties associades al envel·liment.
- Neoplàsies.
- Els factors ambientals com a causa de malaltia.
- Alteracions del equilibri àcid bàsic.
- Alteracions de l'equilibri hídric i electrolític.

2. Fisiopatologia del sistema endocrí.

- Fisiopatologia de l'eix hipotàlem-hipofisari.
- Fisiopatologia de la glàndula tiroide.
- Fisiopatologia del metabolisme fosfàtic i càlcic.
- Fisiopatologia de la funció reproductora, desenvolupament i creixement.
- Fisiopatologia de les glàndules suprarenals.
- Fisiopatologia del pàncrees endocrí.

3. Fisiopatologia del sistema nerviós.

- Fisiopatologia de la sensibilitat i cefalees.
- Fisiopatologia de la motilitat.
- Fisiopatologia del son i de la consciència.
- Fisiopatologia de les malalties neurodegeneratives.
- Fisiopatologia dels trastorns del comportament.

4. Fisiopatologia cardiovascular.

- Fisiopatologia de la insuficiència circulatòria: xoc circulatori.
- Fisiopatologia de la insuficiència circulatòria: insuficiència cardíaca.
- Trastorns del automatisme i de la conducció elèctrica como causa de insuficiència cardíaca.
- Insuficiència coronaria.
- Fisiopatologia de la hipertensió arterial.

5. Fisiopatologia respiratòria.

- Manifestacions de la patologia respiratòria.
- Insuficiència respiratòria.
- Síndromes de patologia respiratòria.
- Fisiopatologia de la circulació pulmonar.

6. Hematologia.

- Fisiopatologia de la sèrie roja.
- Fisiopatologia de la sèrie blanca.
- Fisiopatologia de l'hemostàsia.

7. Fisiopatologia Renal.

- Insuficiència renal aguda.
- Insuficiència renal crònica.
- Síndromes de la patologia renal.

8. Fisiopatologia Digestiva.

- Manifestacions de la patologia digestiva.
- Fisiopatologia de la motilitat i del trànsit en el tub digestiu.
- Fisiopatologia de la secreció i de l'absorció en el tub digestiu.
- Fisiopatologia de l'úlceres gastroduodenal.
- Fisiopatologia del fetge i de les vies biliars.

9. Fisiopatologia de la Pell.

- Manifestacions de les alteracions de la pell, alteracions primàries de la pell, en la infància i lactants

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Tutories	3,00
Teoria	47,00
Seminari	10,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	15,00
Estudi i treball autònom	53,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	1,00
Resolució de casos pràctics	1,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

Esta matèria de Fisiopatologia s'impartirà en tercer curs del Grau en Farmàcia. En ella s'exposarà el contingut teòric de la majoria dels temes a través de classes teòriques presencials. Durant les classes s'indicaran exemples de les aplicacions dels continguts de l'assignatura en relació als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), a més d'incloure's en les propostes de temes per als seminaris. Amb això, es pretén proporcionar als estudiants coneixements, habilitats i motivació per comprendre i abordar aquests ODS, i incorporar especialment els ODS 3 (Salut i Benestar), 4 (Educació de Qualitat) i 5 (Igualtat de Gènere) a la docència d'aquesta assignatura, promovent la vida sana y el benestar a la societat, així com una educació inclusiva, igualitària i de qualitat. En la preparació dels seminaris, els professors proposaran als estudiants la realització de treballs de grup sobre casos clínics i temes de rellevància en l'àrea o bé per la seua actualitat. Els estudiants exposaran els seus treballs davant del professor i la resta de companys. En els seminaris els estudiants podran compartir amb els seus companys i amb el professor els dubtes que troben, obtindre solució a les mateixes i obtindre per sí mateixos algunes de les competències del mòdul. Els comentaris sobre les activitats docents treballades i la resolució dels dubtes existents es duran a terme en tutories bé en grups xicotets, o bé en tutories personals entre estudiant i professor.

AVALUACIÓ

MATÈRIA A AVALUAR	PUNTS SOBRE 10
-------------------	----------------

Examen final (o parcials)	8,0
Avaluació contínua (activitats i qüestionaris)	1,0
Seminaris	1,0
PUNTUACIÓ MÀXIMA	10,0

Es realitzarà examen parcial eliminadori de la mitat del temari. Es realitzarà un examen final del temari complet, o bé de la resta del temari cas d'haver aprovat el parcial, que es convocarà d'acord amb el calendari d'exàmens aprovat per la Junta de Centre. Els estudiants que no aproven l'assignatura en la primera convocatòria aniran a la segona convocatòria amb el temari complet. Els exàmens contindran preguntes de resposta múltiple i/o desenrotllament. Per a aprovar l'assignatura és necessari obtindre un mínim de 5 punts i aprovar l'examen final o ambdós parcials. Es valoraran els seminaris impartits amb un màxim d'1 punt sobre els 10 totals.

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel "**Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València**" (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA

- De Castro del Pozo, S.: Manual de Patología General. Ed. Masson.
- Esteller, A. y Cordero, M: Fundamentos de Fisiopatología. Ed. McGraw-Hill Interamericana.
- García Conde, J.: Patología general: semiología clínica y fisiopatología. Ed. McGraw-Hill Interamericana.

- Laso, F.J. Patología General. Introducción a la medicina clínica. Ed. Masson.
- Pérez Arellano, J.L.: Sisinio de Castro. Manual de Patología General. Ed. Masson.
- Guyton, A. Y Hall, J.E.: Tratado de Fisiología Médica. Ed. Elsevier.

COMPLEMENTÀRIA

- Anderson, D.: Diccionario MOSBY Medicina, Enfermería y Ciencias de la Salud. Elsevier Science.
- Andreoli, T.; Carpenter, Ch.; Griggs, R. y Loscalzo, J.: Cecil Medicina Interna. Elsevier.
- Beers, M. y Berkow, R.: El Manual Merck de Diagnóstico y Tratamiento. Elsevier.
- Dorland, Diccionario Enciclopédico Ilustrado de Medicina. Ed. McGraw-Hill Interamericana.
- Farreras, V.: Medicina Interna. Ed. Harcourt.
- Harrison's: Principios de Medicina Interna. Ed. McGraw-Hill Interamericana.
- Kumar, V.; Cotran, R. y Robbins, S.: Robbins Patología Humana. Elsevier.
- Netter, F.: Colección Ciba de Ilustraciones Médicas. Ed. Salvat.
- Pfreundschuh, M. y Schölmerich, J.: Fisiopatología y Bioquímica. Ed. Harcourt.
- Robbins, S.L.: Patología Estructural y Funcional. Ed. McGraw-Hill Interamericana.